

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๓๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๓๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเพื่อบรรเทาภัยธรรมชาติในกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๒๔

(๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเพื่อบรรเทาภัยธรรมชาติในกรณีฉุกเฉิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการปฏิบัติการของผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์หรือกองกำลังจากภายนอกประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๔

(๔) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หลักเกณฑ์ และคำสั่งอื่นใด ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่การจ่ายเงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๒ และระเบียบเงินทดรองของทางราชการทหาร

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ฟ้าผ่า ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยจากโรคหรือการระบาดของแมลงหรือศัตรูพืชทุกชนิด อากาศหนาวจัด จนสัตว์ต้องสูญเสียชีวิต ภัยสงครามและภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศหรือจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีมาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

“ฉุกเฉิน” หมายความว่า เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วน หรือเป็นที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ และจะต้องรีบแก้ไขโดยฉับพลัน

“ผู้ประสบภัยพิบัติ” หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับภัยพิบัติฉุกเฉิน และรวมถึงหน่วยงานของทางราชการที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินในเขตพื้นที่นั้นด้วย

ข้อ ๗ เมื่อเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้ส่วนราชการดำเนินการบริหารการเงิน และการพัสดุ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของผู้ประสบภัยพิบัติตามที่กำหนด ในระเบียบนี้เงินกว่าจะสามารถปฏิบัติตามระเบียบปกติได้

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการดังต่อไปนี้มีเงินทศรองราชการโดยให้เบิกเงินจากคลัง เป็นเงินทศรองราชการตามข้อ ๑๗ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือสนับสนุน การช่วยเหลือในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณสำหรับการช่วยเหลือ

๘.๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๓ กรมการปกครอง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๔ กรมประชาสงเคราะห์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๕ ที่ทำการปกครองจังหวัด	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๖ ที่ทำการประชาสงเคราะห์จังหวัด	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๗ สำนักงานเกษตรจังหวัด	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๘ สำนักงานประมงจังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๙ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘.๑๐ ที่ทำการปกครองอำเภอหรือกิ่งอำเภอ	๑๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๙ การอนุมัติจ่ายเงินทศรองราชการ ตามข้อ ๘ ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรง ตำแหน่งดังต่อไปนี้

๕.๑ นายกรัฐมนตรีสำหรับเงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ ๘.๑

๕.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสำหรับเงินอุดหนุนราชการ
ตามข้อ ๘.๒

๕.๓ อธิบดีกรมการปกครองสำหรับเงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ ๘.๓

๕.๔ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์สำหรับเงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ
๘.๔

๕.๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับเงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ ๘.๕
ถึงข้อ ๘.๕

๕.๖ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
สำหรับเงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ ๘.๑๐ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๕ แห่งระเบียบนี้ จะมอบอำนาจเป็น
หนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับของตำแหน่ง หน้าที่และ
ความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๑ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
ให้อยู่ในดุลพินิจของนายกรัฐมนตรี ที่จะพิจารณาใช้จ่ายเงินตาม ข้อ ๘.๑ ได้ตาม
ความเหมาะสมและจำเป็นเป็นคราวๆ ไป

หมวด ๒

การให้ความช่วยเหลือ

ข้อ ๑๒ เมื่อเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินขึ้นในท้องที่ใด ให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่
ตามกฎหมายในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติหรือมีหน้าที่สนับสนุนการช่วยเหลือ

ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทันที โดยพิจารณาช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสมและจำเป็นของแต่ละราย เพื่อให้ผู้ประสบภัยพิบัติสามารถผ่อนคลายความเดือดร้อนเฉพาะหน้าลงมิใช่เป็นการชดใช้ความเสียหายให้ ตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินร้ายแรงซึ่งจะต้องใช้เงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติมากกว่าจำนวนเงินที่อยู่ในอำนาจอนุมัติจ่ายของผู้ว่าราชการจังหวัด และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากส่วนกลาง ให้จังหวัดดำเนินการดังนี้

๑๓.๑ กรณีการช่วยเหลืออันเป็นงานในหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์ ให้ขอความสนับสนุนโดยตรงต่อกรมประชาสงเคราะห์

๑๓.๒ กรณีการช่วยเหลืออันเป็นงานในหน้าที่ของกรมการปกครอง ให้ขอความสนับสนุนโดยตรงต่อกรมการปกครอง

หากจำนวนเงินที่ขอความช่วยเหลือตามข้อ ๑๓.๒ เกินอำนาจอนุมัติจ่ายของอธิบดีกรมการปกครอง ให้รายงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณานำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งใช้เงินทรงพระราชการตามข้อ ๕.๒ ตามที่เห็นสมควร

การขอความสนับสนุนข้างต้น หากดำเนินการโดยเครื่องมือสื่อสารให้ยืนยันเป็นหนังสือตามไปโดยด่วนที่สุด

ข้อ ๑๔ การรายงานขอความสนับสนุนตามข้อ ๑๓ อย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ประเภทของภัย

๑๔.๒ วัน เดือน ปี ที่เหตุเกิดขึ้น

๑๔.๓ สถานที่เกิดเหตุ (ให้ระบุชื่อถนน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ)

๑๔.๔ จำนวนผู้ประสบภัยพิบัติโดยประมาณ

๑๔.๕ ความเสียหายโดยประมาณ เช่น จำนวนบ้านเรือนที่เสียหาย
ทรัพย์สินที่เสียหาย รวมทั้งมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยประมาณจำนวนผู้บาดเจ็บ
ผู้เสียชีวิตเป็นต้น

๑๔.๖ การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของจังหวัด
ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

๑๔.๗ ความต้องการของจังหวัดในการขอความช่วยเหลือสนับสนุน

ข้อ ๑๕ หน่วยงานของทางราชการที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติฉุกเฉิน
และจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยด่วน ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นยื่นขอความ
ช่วยเหลือต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ส่วนราชการประสานงานระหว่าง
ส่วนราชการด้วยกันและกับเอกชนและองค์การกุศลที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อให้
การช่วยเหลือทั่วถึงไม่ซ้ำซ้อนกัน

หมวด ๓

การเงิน

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินแต่ละครั้ง หรือแต่ละเหตุการณ์ และ
มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ หรือ
เพื่อเป็นการป้องกันอุทกภัย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ให้ส่วนราชการ
ตามข้อ ๘.๑ ถึงข้อ ๘.๕ เบิกเงินจากคลังเป็นเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อรองจ่ายไปพลางก่อนได้ ส่วนการเบิกเงินทดรองราชการของส่วนราชการตาม ข้อ ๘.๑๐ ให้ปฏิบัติตามวิธีเบิกจ่ายเงินสำหรับหน่วยงานย่อย

ข้อ ๑๘ การจ่ายเงินทดรองราชการตามระเบียบนี้ ให้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์การช่วยเหลือและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หากมีความจำเป็นต้องจ่ายนอกเหนือหลักเกณฑ์และอัตราดังกล่าว ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่การจ่ายเงินทดรองราชการตามข้อ ๘.๑ ให้อยู่ในดุลพินิจของนายกรัฐมนตรีที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม และจำเป็นเป็นคราวๆ ไป

ข้อ ๑๙ การจ่ายเงินรายใดซึ่งผู้รับเงินมิได้ออกใบเสร็จรับเงินให้ไว้เป็นหลักฐาน หรือมิได้ลงลายมือชื่อไว้ในสมุดทะเบียนที่ใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินของทางราชการ ให้ผู้รับเงินทำใบสำคัญรับเงินตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒๐ เมื่อได้จ่ายเงินทดรองราชการไปแล้ว ให้รีบดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) ในกรณีที่ยังไม่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ ให้ขอเงินงบประมาณเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการและหรือได้รับเงินงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้เบิกเงินงบประมาณเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการ

๒) สำหรับการจ่ายเงินทดรองราชการของส่วนราชการ ตามข้อ ๘.๕ ถึงข้อ ๘.๑๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานกรมการปกครอง กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง หรือกรมปศุสัตว์แล้วแต่กรณีเพื่อให้รีบดำเนินการโอนเงินงบประมาณเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการ

เมื่อส่วนราชการได้รับจัดสรรเงินประจำงวดแล้ว ให้ดำเนินการเบิกหักผลส่งเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการที่ได้จ่ายไปแล้วโดยเร็ว

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่มีภัยพิบัติฉุกเฉินเกิดขึ้นในเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ และได้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติไปแล้ว แต่ไม่สามารถจัดหางบประมาณสนับสนุนเพื่อโอนไปชดใช้เงินอุดหนุนราชการในปีนั้นได้ทัน ให้นำค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปเบิกในปีงบประมาณถัดไป โดยถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติให้ก่อหนี้ผูกพันเกินงบประมาณที่ได้รับ

ข้อ ๒๒ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินในเรื่องใดที่มีได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบปกติของทางราชการ

หมวด ๔

การจัดหา และการควบคุมพัสดุ

ข้อ ๒๓ การจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๕ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็น มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหา เปรียบเทียบราคาและตกลงราคากับผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงในราคาซึ่งไม่สูงกว่าราคาตลาดของท้องที่ในช่วงเวลาที่ภัยนั้นเกิดขึ้น แล้วรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งการพิจารณาอนุมัติและออกใบสั่งซื้อหรือใบสั่งจ้าง

หากการดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะไม่ทันต่อเหตุการณ์ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง พิจารณาดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างไปก่อนได้ภายในวงเงินไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แล้วรีบรายงานขอความเห็นชอบต่อผู้มีอำนาจสั่งการในโอกาสแรกที่ทำได้

ข้อ ๒๔ ให้ผู้มีอำนาจสั่งการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็นทำหน้าที่ตรวจรับพัสดุที่จัดหาแล้ว ตามข้อ ๒๓ เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแจกจ่ายโดยเร็ว ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดหาพัสดุ ทำหน้าที่ตรวจรับพัสดุที่จัดหานั้นด้วยก็ได้

ข้อ ๒๕ ให้ผู้มีอำนาจสั่งการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคน ทำหน้าที่จัดทำบัญชีรับ - จ่ายพัสดุ โดยแสดงรายการและจำนวนพัสดุ พร้อมกับ รายชื่อหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบพัสดุ

เมื่อเหตุการณ์ฉุกเฉินสิ้นสุดลงและสามารถปฏิบัติตามระเบียบปกติได้แล้ว ให้ดำเนินการสำรวจพัสดุที่คงเหลืออยู่ทั้งหมด และให้นำพัสดุกงเหลือไปลงบัญชี วัสดุหรือทะเบียนครุภัณฑ์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ธารินทร์ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง